

„Nee, zoo was het niet, je maakt er maar wat van Hans. —”

„O, nou, het doet er ook niet toe; de weduwe stak juist haar neus boven het glasgordijntje; daardoor dacht ik aan haar.” Weer zweeg ze —

„Hans, kijk nu naar mijn handwerken,” zei Lize zacht-overredend.

„Ja Hans, ik heb ook wat moois te laten zien.” Mevrouw ging de kamer uit. Lize, zoodra ze met Hans alleen was, dacht aan wat ze bepraten moesten, aan het groote, dat nog niet was gekomen. Hans boog zich over de kleurige lappen, die ze in haar handen had genomen. Nu kon Lize niet ineens zeggen: Hans, als ik ook eens — nee, het kon niet. Vanmiddag dan maar, op weg naar dominee.

„Vroeger, als ik thuis was, werkte ik met jullie mee, hè?” zei Hans peinzend, terwijl ze loom de blouse nam, die mevrouw haar reikte. Ze betastte de stof even, liet één mouw op den grond hangen, die haar moeder, zonder spreken, voorzichtig omhoog haalde.

„Je hoeft heelemaal niet, hoor kind —” „Nee, natuurlijk niet,” viel Lize bij.

Als drie oude dametjes zaten ze. Lize pakte haar handwerkjes, omzichtig, weer in het dunne vloeï, pijnlijk teleurgesteld, meer dan ze zelf goed vond, of begreep. Er drukte iets, er hing een te zware atmosfeer in de warme, mooie-kamer. Voor Lize waren het de onuitgesproken, onbenaderde verlangens. Voor de moeder de tè korte, uitzonderlijke nabijheid van haar jongste kind, haar lieve blonde Hansje. — Voor Hans het overmoe verdriet, dat zich haast niet meer roeren kon, en in bedwang was te houden door dat kleine, banale: de stille stad met de goedige oude huisjes, al dat oud-bekende, waarvoor ze wat vergeten genegenheid vond.

IV

Lize aarzelde — zou ze gaan? Emmy Rijns was jarig en ze zou dus bij haar wel eenige menschen ontmoeten, die ze kon vertellen van haar plan. Nog eens telde ze de keeren

dat ze Emmy gesproken had. Het was te weinig, het was dwaas te gaan. — Toch wist ze, dat ze ertoe besluiten zou. De weken die volgden op Hans' vertrek, had ze doorleefd in aarzelen. O, ze verachtte zich zelf om haar besluiteloosheid, om haar angst en laf onvermogen de dingen te doordenken. Telkens dacht ze het wel te weten, maar even dikwijls zei ze zich zelf: ik kan het niet weten. Nu had ze een plan, waarvan ze de verwezenlijking voelde als een bindende plicht. Door een woord van dominee zelf was ze op het denkbeeld gekomen: dominee Waag, die over korten tijd 10 jaar lang in hun gemeente zou hebben gestaan, moest gehuldigd worden. Ze wilde er niet het eerst met haar ouders over praten, want die zouden het haar dan misschien zoo ongemerkt uit handen nemen. En het stil-knagende, altijd zeurende gepeins liet zich even overwinnen door de gedachte aan deze taak.

En ze kleeedde zich om de jonge mevrouw Rijns te gaan gelukwenschen....

Emmy Rijns woonde sinds een half jaar in de kleine stad. Ze kwam uit Amsterdam waar ze was opgegroeid in een druk gezin, temidden van veel vriendinnetjes, die, als zij, hadden dat heldere, maar rusteloze in hun oogen, die wijde, vluchtige belangstelling, dat zich mensch-voelen en kind toch ook, die lieve eigenwijsheid, en dat idealisme, zoo frisch en geurig-groen als lenteblaadjes. Middenin haar jonge-meisjesleven was het besluit gevallen van haar aanstaanden man, zich te associeeren met een kassier in de kleine stad. Ze had gejuicht, ze had haar leventje afgebroken zonder traan of zucht, en zij, het blonde kind, was getrouwd, heel plechtig op stadhuis en in kerk, met den blonden jongen, die zoo ernstig zijn lippen op elkaar had geperst, toen hij zijn mooie witte bruidje aan den arm leidde.

Het gemis van vrienden voelde ze niet. Wel be kroop haar een enkele maal verlangen naar wat wereldsch gedoe, een schouwburg, waar zij samen — veel gekend paartje — binnen zouden komen, een dinertje,